

LISTERIA MONOCYTOGENES, IŠSKIRTŲ IŠ LIGONIŲ, MAISTO IR APLINKOS ŠALTINIŲ, ĮVAIROVĖ NORVEGIJOJE

Olav Rosef^{1,2}, Halvdan Klæboe¹, Algimantas Paulauskas², Daiva Ambrasienė²

¹3800 Bø i Telemark, Norway.

¹ATP-Innovation, N-3800 Bø Telemarkas, Norvegija; tel. +479 171 4454; el. paštas: orosef@online.no

²Biologijos katedra, Vytauto Didžiojo universitetas, Vileikos g. 8, Kaunas LT-44404
tel. +370 37 32 79 02; faks. +370 37 32 79 16; el. paštas: a.paulauskas@gmf.vdu.lt

Santrauka. 325 *Listeria monocytogenes* izoliatai iš žmogaus, maisto ir gamtinės aplinkos šaltinių išanalizuoti automatine „DuPont Qualicon RiboPrinter®“ sistema, naudojant EcoR1 fermentus. Visi žmogaus izoliatai (n=137) paimti 1992–2005 metais iš ligonių. Maisto ir gamtinės aplinkos izoliatai surinkti Norvegijoje 1989–2002 metais iš skirtingų su maistu susijusių šaltinių. Iš viso identifikuotos 37 *L. monocytogenes* padermės. Dažniausiai aptinkamos padermės išskirtos tiek iš žmogaus, tiek ir iš maisto bei aplinkos. Išimtis – padermės DUP-1062D ir 1058A, rastos maiste ir aplinkoje (atitinkamai 14 ir 5 atvejai), o DUP-1042A aptikta tik ligonių izoliatuose. DUP-1030A daržniausiai randama tarp žmogaus izoliatų, o DUP-1042B, DUP-1042C, DUP-1049B ir DUP-1062B – visuose šaltiniuose. Iš ligonių, maisto ir aplinkos išskirtų izoliatų dažniausios padermės buvo DUP-1039C (n=54) ir DUP-1045B (n=27). Izoliatai pagal gautus rezultatus suskirstyti į dvi giminingas linijas. I linijos padermė DUP-1038B iš ligonių išskirta kiekvienais 1992–2005 metais. Iš 137 listeriozės atvejų – 76 (55,6 proc.) priklausė II linijos sukėlėjams. Nustatyta ryški priklausomybė tarp padermių, giminingų linijų ir išskyrimo šaltinių.

Raktažodžiai: *Listeria monocytogenes*, izoliatai iš žmogaus ir aplinkos, giminingumas, prietaisas „RiboPrinter®“, maisto sauga.